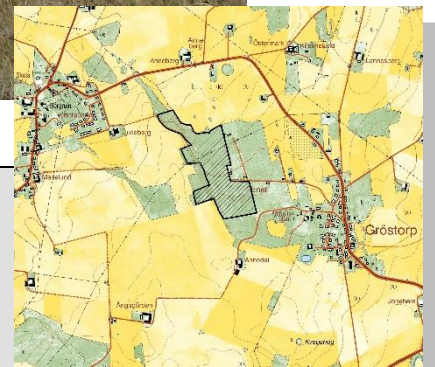

Bevarandeplan för Natura 2000-området Impan SE0420288

Impan och dess förkastningsbrant Foto: Marie Björkander

Grunduppgifter om Natura 2000-området

Län: Skåne
Kommun: Simrishamn
Läge: Mellan Gröstorp och Gladsax, ca 2,5 km V om Simrishamn
Markägare: Simrishamns kommun
Areal: 12,6 hektar
Skyddsform: Naturresevat, Impan, 2004-12.
Bakgrund: pSCI beslutat av Regeringen 2000-07.
SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12.
SAC fastställt av Regeringen 2011-03.
Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länstyrelsen Skåne 2018-12-20 respektive 2018-12-21.
Reviderad: 2018-10.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen. Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av skötselplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1.

Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter och tillstånd krävs för åtgärder som kan riskera att påverka arten. *Typiska arter* är indikatorer för en naturtyps bevarandestatus.

Karaktäristiska arter ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Vissa arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter (och naturtyper)* är de arter/naturtyper som är utvalda som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter (och naturtyper) som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten (eller naturtypen) ska få gynnsam bevarandestatus. En nationell *rödlista* är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Den publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken Rödlistade arter i Sverige 2015. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Att en art är fridlyst innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är de hotade arter som har fått ett särskilt åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden	7
Bevarandemål.....	8
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	9
Naturtyper	9
Icke naturtyper.....	11
Natura 2000 – arter.....	11
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	12
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	14
Skydd och reglering.....	14
Prioriterade bevarandeåtgärder	14
Restaureringsåtgärder	15
Löpande skötsel	15
Uppföljning	15
REFERENSER.....	15
BILAGOR	15
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	16
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	17
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	18
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	19

Översiktskarta

Översiktskarta

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Impan, SE0420288

Länsstyrelsen Skåne

Områdesbeskrivning

Impan är namnet på den förkastningsbrant som finns i Gladsaxtrakten. Här finns öppna blockrika betesmarker med buskbryn, karga hållmarkspartier, mindre skogsdungar och solitära träd och buskar.

Större delen av området är rester av utmarkerna till Gröstorps by. Bebyggelsen består av små torp och gårdar. Utmarkerna användes som betesmarker och i de här delarna av Skåne kan de ha varit betade ända sedan bronsåldern. Området är i stort sett detsamma idag som 1794. Områdets långa historia som betesmark är en förklaring till den artrika floran.

En markant förkastningsbrant i underkambrisk sandsten löper längs västra delen av området. Den norra delen av förkastningen är cirka 15 meter hög. Höjden avtar i den södra delen av branten.

Ända sedan 1500-talet har man brutit mineraler (blyglans, kalkspat och flusspat) vid Impan, både direkt i branten och i vågräta schakt. Gruvdrift lär ha pågått från andra hälften av 1500-talet till 1760-talet. Nedanför stupet ligger högar med stenavfall från de olika perioderna med gruvdrift. Så sent som på 1940-talet bröts flusspat, ett mineral som innehåller fluor och används vid aluminiumtillverkning. Till en början bröts flusspat direkt från bergväggen. Senare upprättades även schakt in i branten. 1948 upphörde gruvdriften.

Mineralerna avsattes i sprickzonen vid Impan av hett, cirkulerande grundvatten för omkring 300 miljoner år sedan, då det fanns aktiva vulkaner i Skåne. Berggrunden i området är annars mineralfattig och består av en hård sandsten som är över 500 miljoner år gammal.

De gamla gruvgångarna (grotta ej öppna för allmänheten (8310)) utgör idag utmärkta övervintringslokaler för olika fladdermusarter. Hit söker sig bland annat nordisk fladdermus, vattenfladdermus och den sällsynta barbastellen. Det finns pga rasrisk avspärningar kring stupets brantaste delar. Utöver rasrisken är marken bitvis underminerad av gruvgångar.

I de öppna hagmarkerna trivs också fåglar som törnskata, näktergal och stenskvätta.

Jordtäcket är tunt över större delen vilket gör att underliggande hårda sandsten går i dagen på många platser.

I västra delen utgörs berggrunden av alunskiffer. Norra spetsen och västra utlöparen av området har tjockare jordlager av morän.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för Impan.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1 Impans naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
Torra hedar (alla typer, 4030)	-	2,9	2,9
*Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210)	0,56	-	0,56
*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)	-	0,11	0,11
*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)	-	0,08	0,08
Pionjärvegetation av <i>Sedo-Scleranthion</i> eller <i>Sedo albi-Veronicion dille-nii</i> -typer på silikatbergstyg – Hällmarkstorrängstyp (8231)	1,8	-	1,8
Grottor som inte är öppna för allmänheten (8310)	0,12	-	0,12
Trädklädd betesmark (9070)	-	0,11	0,11
Total areal naturtyper:		5,7	5,7
Total områdesareal:		12,6	
Arter			
Barbastell, <i>Barbastella barbastellus</i> (1308)		Fullgod	
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är att bevara ett uråldrigt jordbrukslandskap samt en förkastningsbrant, vilket finns i naturtyperna torra hedar (alla typer, 4030), kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210), artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230), artrika torra-

friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270), Pionjärvegetation av *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dille-nii*-typer på silikatbergdytor – hållmarkstorrängstyp (8231), grottor som inte är öppna för allmänheten (8310) samt trädklädd betesmark (9070) och Natura 2000-arten barbastell.

Motivering:

Impan är en öppen betesmark med buskgrupper och mindre skogsdungar, några träd är värdefulla hålträd. Området har en lång kontinuitet som betesmark. En grotta finns som har stor betydelse för övervintrande fladdermöss, bl.a. finns den sällsynta barbastellen här regelbundet. Grottan är en av Skånes viktigaste övervintringsplatser för fladdermöss.

Bevarandemål

Arealen av torra hedar (4030) ska vara minst 2,9 hektar. Arealen av kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210) ska vara minst 0,56 hektar. Arealen av artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230) ska vara minst 0,11 hektar. Arealen av artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) ska vara minst 0,08 hektar. Arealen av Pionjärvegetation av *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dille-nii*-typer på silikatbergdytor – hållmarkstorrängstyp (8231) ska vara minst 1,8 hektar. Arealen av grottor som inte är öppna för allmänheten (8310) ska vara minst 0,12 hektar. Arealen av trädklädd betesmark (9070) ska vara minst 0,11 hektar.

Regelbundet bete ska påverka området. Hydrologin ska vara naturlig med naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår eller andra avvattande anläggningar som medför negativ påverkan. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsfodring av betesdjur, ska förekomma. Betesdjuren ska inte ges medel mot parasiter som finns kvar i dyngan och kan påverka dynglevande organismer negativt. Fysiska strukturer i form av sandblottor, hällar, busksnår, bryn, stenmurar och småvatten ska förekomma rikligt. Solexponerade varma miljöer och strukturer såsom hällar ska utgöra ett påtagligt inslag i hela området. Träd- och/eller buskskikt [ange ev art/artgrupp] ska endast förekomma i liten mängd. Värdefulla träd t ex bärande och blommande träd, hagmarksträd, hålträd, grova träd ska finnas. Värdefulla buskar t ex bärande och blommande buskar, snår- och brynbildande buskar ska finnas. En mosaik av busksnår med slån, hagtorn och vildapel och öppen mark ska utgöra ett påtagligt inslag i hela området. Det ska finnas död ved t ex torrträd, hålträd, liggande död ved etc. av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier. Det ska finnas blottat berg av sandsten. Främmande/invasiva arter ska inte förekomma.

Inom trädklädda betesmarker (9070) ska det finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: sälg (enstaka); ask (enstaka); ek (enstaka);

- Det ska finnas ett buskskikt med olika växtarter (slån, hagtorn, vildros).

- Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd (enstaka); liggande död ved och stubbar (enstaka); stående döda eller döende träd (enstaka); död ved i olika former inklusive levande träd med döda trädeldar (enstaka); gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar (enstaka); gamla hävdpräglade träd (enstaka).

- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett måttligt inslag genom en mosaik av bryn,; mark med tunt humustäcke och blottade ytor med sandsten ska utgöra ett påtagligt inslag i hela området.

De för naturtyperna förekommande typiska arterna i området ska förekomma i livskraftiga populationer.

Grottmiljöerna lämnas orörda så att lämplig övervintringslokal för fladdermöss inte förstörs.

Antalet övervintrande exemplar av barbastellen ska vara minst 5 st/år.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Torr hed (4030)

De torra hedarna (4030) utgörs av fårsvingelhed med bl.a. backtimjan, gråfibbla, ljung, jordtistel, backsippa, knippfryle, jordtistel, jungfrulin, kärringtand och mindre partier med solvända, ängsvädd och ängshavre.

Enbuskar men även hagtorn, slån och vildros förekommer i buskskiktet.

Träd är sparsamt förekommande men några enstaka lågt växande träd av ek, tall och fågelbär förekommer.

Några träd på randen till förkastningsbranten är värdefulla hålträd. Dessa utgörs av ek eller oxelarter och två ekar är grova. Två andra ekar har håligheter med början till mulmbildning. Ingen av träden är dött eller döende.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus då det finns en viss gödselpåverkan.

Kalkgräsmark (6210)

Kalkgräsmarker (6210) finns väl spridda i området med samma artinnehåll som fårsvingelheden med tillägg av god spridning på bl.a. ängshavre och förekomst av axveronika, spåtistel och Sankt Pers nycklar.

Trädskiktet består av ask, alm, fågelbär och oxel. Buskskiktet innehåller buskage och sydexponerade bryn av hagtorn, hassel och slån.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Stagghed (6230)

Ett mindre parti med stagghed (6230) finns i söder.

Här finns arter som blodrot, stagg, borsttåg, knägräs, och harstarr samt trivialare delar med tuvtåtelgräsmark.

I hållkar inom naturtypen finns fuktigare levande arter som ältranunkel, vattenmåra, dyveronika, knapptåg, kärrkavle, blågrönt mannagräs och hundstarr.

Ett träd finns men det är okänt av vilket trädslag. Enstaka buskar av en och vildros förekommer men till övervägande största delen är området öppet.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus då trivialare partier med tuvtåtel förekommer.

Silikatgräsmarker (6270)

Betesmarkerna är artrika med jordtistel, jungfrulin, brudbröd och andra typiska hagmarksväxter.

I det mycket tunna jordlagret kring de blottade sandstenshällarna växer vårtåtel, brudbröd, glansnäva, småborre, gul fetknopp och andra torktåliga växter.

Enstaka träd finns, trädskiktet består av ask, alm och fågelbär. Enstaka buskar av slån och vildros förekommer.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus då det finns en viss gödselpåverkan.

Hällmarkstorräng (8230)

Betydande delar av reservatet utgörs av en mosaik av kala sandstenshällmarker med mellanliggande hedvegetation. Dessa hällmarkstorrängar utgörs av pionjärvegetation på silikatrika substrat (8230) och har störst areal av naturtyperna i området.

Träd- och buskskikt finns huvudsakligen utmed förkastningsbranten. I trädskiktet förekommer dungar av ask och alm med inslag av fågelbär, oxel och ek.

I buskskiktet finns främst hagtorn och slån med inslag av nyponros.

Här växer kärleksört, gul fetknopp, grusbräcka, knipparv, blekarv, vårtåtel, bergsyra, luddlosta, tjärblomster, grönkavel och röllika. Vårkällört finns i stor mängd under våren.

I klippsprickor finns glansbräken och svartbräken.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Grottor (8310)

Faunan är dåligt dokumenterad i området men gränsar i nordöst till en reproduktionslokal för lövgroda. Huvudsyftet med lokalen utöver bevarande av habitaterna är att bevara grottmiljöerna i den gamla flusspatgruvan. Grottan utgör övervintringsplatser för bl.a. barbastellen som har en av sina viktigaste skånska övervintringsplatser här.

Andra fladdermusarter som har observerats i gruvgångarna är vattenfladdermus, mustaschfladdermus, Brandts fladdermus, nordfladdermus och brunlångöra.

Ett ras inträffade i mars 2004 varvid en av gruvgångarna störtade in och ett större hål uppstod i marken nedanför branten. Hålet fylldes igen och brantens övre del hägnades av säkerhetsskäl. Skyltar som varnar för ras sattes upp.

I den övre delen av branten finns decimeterbredda sprickor och risken för ras är överhängande.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Trädklädd betesmark (9070)

I sydväst finns en mindre trädklädd betesmark (9070) med värdefulla träd av ek, körsbär och oxel. Ett körsbärsträd och en oxel är också grova, körsbärsträdet är också helt urgröpt så att bara barken finns kvar och trädet är dött. Oxeln har håligheter med mulm vilket kan vara livsmiljö för flera vedinsekter, dessa är dock inte inventerade.

Den grövsta eken har en omkrets på 2,8 meter varvid att kriteriet för grovt träd är uppfyllt. Fältskiktet är trivialt.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus för att det är få träd.

Icke naturtyper**Öppen kultiverad betesmark (6911)**

Större delen av den norra gräsmarken är kulturpåverkad (tidigare gödsling, stödutfordring eller röjgödslingseffekter) med stort inslag av engelskt rajgräs, vitklöver, röllika, ängssyra och utan förekomst av backtimjan.

Ett antal värdefulla hålträd och grova träd finns dock på platsen. Träden utgörs av ask, pil, sälg och oxel och tre av träden är grova, den ena asken har dessutom stora håligheter med mycket mulm. Två av askarna är också döda. Mulm och döda träd är en bristvara i landskapet som många vedinsekter kräver för att finnas. En oxel har också mulm men det trädet är inte grovt ännu. En mycket grov sälg finns som mäter över 5 meter i omkrets.

Icke-natura skog (9900)

Längst med förkastningsbranten vid bergets fot finns lövdungar med blåsippa, vitsippa och gulsippa samt vätteros.

Natura 2000 – arter**Barbastell (1308)**

Barbastellen är en fladdermus som vanligtvis påträffas i gamla kulturlandskap i form av byar med flera tätt närliggande gårdar och ladugårdar, men i Skåne är arten mer knuten till gamla bokbestånd för födosök, yngelkolonier och dygnsvila. Den kan också finnas i kolonimiljöer som karaktäriseras av naturbetesmarker och ängar, ofta med god tillgång på grova lövträd. En viktig jaktbiotop utgörs av trädgårdar av äldre typ som inte är allt för intensivt skötta, och öppna kärr och översilningsmarker är också vanliga biotoper för arten. Arten observeras årligen på olika övervintringsplatser, i Skåne, enstaka platser i Halland och Småland samt regelbundet i Karlsborgs fästning i Västergötland där ca 30 individer räknas varje vinter.

Barbastellen är inte någon migrerande art men företar lokala rörelser, mellan kolonitiden och övervintringen. Övervintrande exemplar har i Sverige anträffats i jordkällare, gamla gruvor, samt i några slott och fästningar.

Artens jagar ofta nära kolonierna, men kan ibland flyga långa sträckor för jakt i skogar eller naturbetesmarker. Flera undersökningar visar att arten regelbundet kan flyga minst 4 km ut i omgivningarna vid jakt. Arten är speciellt inriktad på att äta fjärilar, inte minst småfjärilar, men tar även andra smådjursgrupper, så som t.ex. tvåvingar och spindlar.

Under hela 2000-talet har arten varit rödlistad som EN (Starkt hotad), men är på rödlistan från 2015 omklassad till den mindre allvarliga hotkategorin VU (Sårbar). Artens utbredning i Europa minskar dock fortfarande. Den svenska populationen uppskattas till 2000–3000 vuxna djur. Arten har expanderat i Skåne och Halland sedan slutet av 1990-talet. Ökningen i söder kan bero på att de äldre lövträdsbestånden som nu får stå kvar med åldrande träd, oftast bok och ek, under en period fått alltmer död ved, lös bark, sprickor, blixtskador och hackspetthål. Almsjukan har också under en period gjort att lös bark kan ha underlättat spridning och återkolonisation av barbastell.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000-områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) från annan källa än från betande djur som skadar mark och vegetation. Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga florin. Betesmarkerna får inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning.
- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen. För svagt bete i betesmarkerna som leder till att betesmarker växer igen är också ett hot mot barbastellen. Öppna betesmarker är en viktig jaktbiotop för barbastell. Ändrad markanvändning till exempel att man upphör med bete påverkar också hållmarkerna negativt.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen.
- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.

- Användning av avmaskningsmedel med samma miljöpåverkan som avermectin är negativt för den dynglevande insektsfaunan och bör undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Avmaskningsmedel bör inte användas utom när det sker på Veterinärens inrådan.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Plockning eller annan exploatering av den rödlistade floran i området.
- Terrängkörning.
- Spridning av invasiva arter.
- Avverkning av värdefulla träd inom området eller i omkringliggande områden. Avverkning av lövskog inom området eller i omkringliggande områden är också ett hot mot barbastellen. Avverkning av äldre skog av utmarkstyp i norra delen av utbredningsområdet är ett allvarligt hot. Avverkning av skog utanför området kan öka risken för isolering och populationsbegränsning.
- Brist på föryngring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i den trädklädda betesmarken.
- För hårt bete i betesmarkerna som förhindrar att föryngring av ersättningsträd sker.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Sommarkolonier av barbastell kan drabbas när äldre byggnader renoveras eller hålträd faller.
- Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Brist på naturliga störningar som påverkar träden.
- Nedfall av luftföroreningar. Luftföroreningar kan bl.a. skada områdets lavflora. På hållmark vill luftföroreningar ha en direkt negativ effekt på vissa arter (lavar och mossor), och en indirekt effekt via en kontaminering av jord och vatten.
- Igenväxning som skuggar ut värdefulla träd och minskar hålträdens och de grova trädens livslängd, vilket leder till kontinuitetsbrott.
- Barbastellen kan vara utsatt för störningar på övervintringsplatser inom gruvan. Vissa grottor är välbesökta mål för friluftsliv. Fladder möss, evertebrater och vissa växter kan störas av människors aktivitet.
- Återupptagande av gruvdrift.
- Sprängningsåtgärder i närområdet kan orsaka ras och störning. En viss underminering finns i området som gör att ras kan ske spontant.
- Uttag av vatten eller andra hydrologiska förändringar som kan ändra fuktighetsförhållandena i grottan.
- Barbastell och andra fladder möss är känsliga för drag i grottan.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Inom naturreservatet Impan är det förbjudet att uppföra byggnad eller dra ledningar, förändra hydrologin samt att plöja, spränga, dika, utfylla, tippa, dumpa, markbearbeta. Man får inte hellre ha upplag, plantera eller så ut, använda kemiska bekämpningsmedel, stödutfodra eller avverka träd och buskar.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

De prioriterade bevarandeåtgärderna är att området fortsätter att betas.

Träd och buskar i brantens högsta del bör om möjligt avvecklas i syfte att minska risken för nya ras i grottan. Gruvgången, som utgör övervintringsplats för fladdermöss, får ej tillåtas att täppas igen genom ras eller liknande. Brynens utbredning i norr kan röjas vid behov.

Enstaka träd och buskage kan avverkas för husbehov.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan

Löpande skötsel

- Se skötselplan

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (1992–2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Länsstyrelsen. 2004. Beslut och skötselplan för naturreservatet Impan i Simrishamns kommun.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer. Fälths tryckeri. Värnamo. 1996.
- Länsstyrelsens hemsida; <https://www.lansstyrelsen.se/skane/besok-och-upptack/naturreservat/simrishamn/impan.html>
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

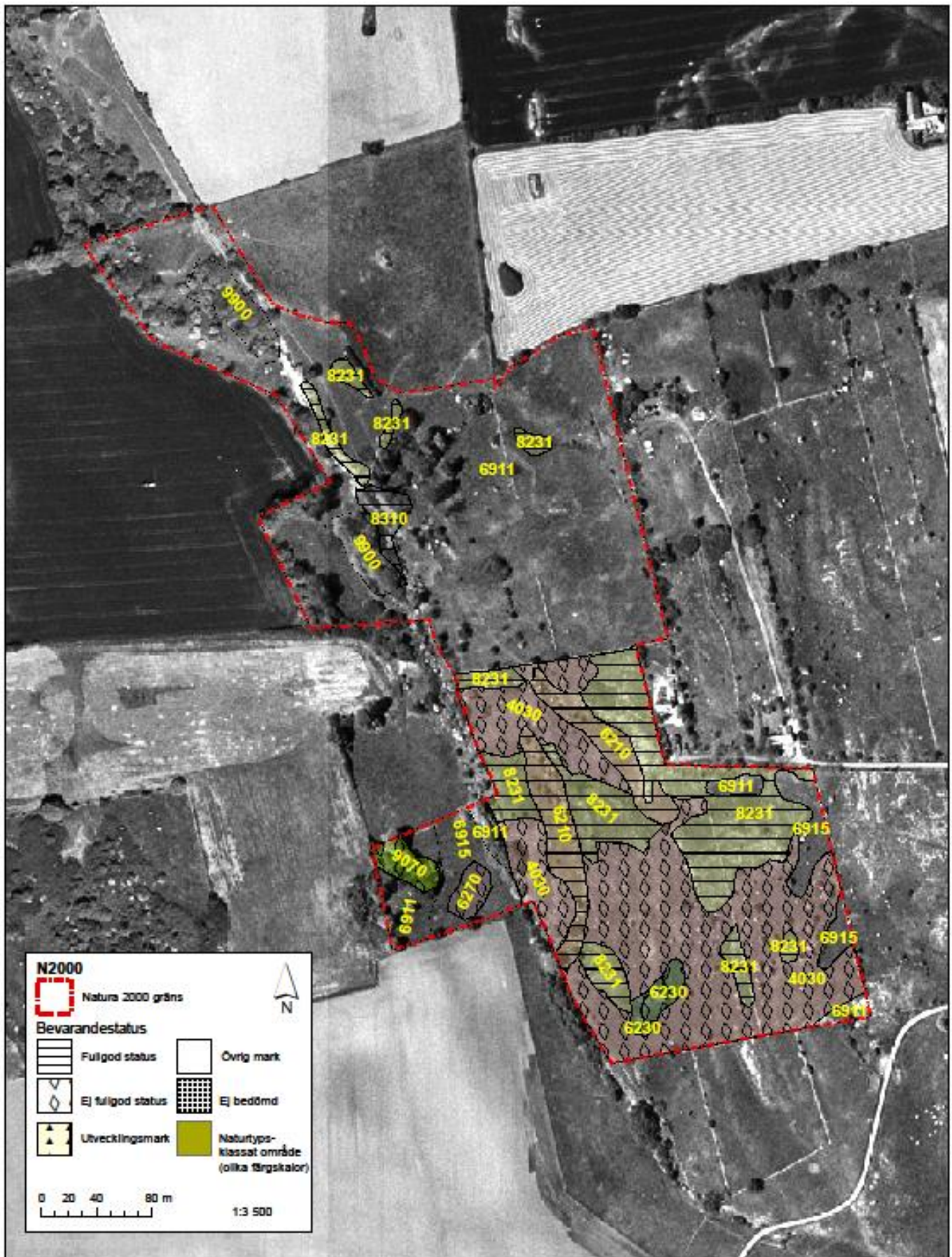
Planförfattare: Johan Niss

Senast reviderad 2014-10-25 av Marie Björkander

Bilaga 1. Natura 2000-området Impan, SE0420288 med naturtyper.

Förteckning över naturtypskoder återfinns i bilaga 2.

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

Torra heddar (alla typer, 4030)

*Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210)

*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230)

*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)

Pionjärvegetation av Sedo-Scleranthion eller Sedo albi-Veronicion dille-nii-typer på silikatbergstytter – Hällmarkstorrängstyp (8231)

Grottor som inte är öppna för allmänheten (8310)

Trädklädd betesmark (9070)

Icke-naturtyper

6911 - Öppen kultiverad betesmark

6915 - Fuktäng

9900 - Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Kärlväxter	ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	VU, F
	backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
	blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	F
	glansbräken	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	VU
	jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	NT
	järnek	<i>Ilex aquifolium</i>	CR
	Sankt Pers nycklar	<i>Orchis mascula</i>	F
	skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR
	vit sminkrot	<i>Buglossoides arvensis var. arvensis</i>	NT
	vårkällört	<i>Montia arvensis</i>	NT
	åkerkulla	<i>Anthemis arvensis</i>	NT
Fjärilar	backvisslare	<i>Pyrgus armoricanus</i>	EN
Grod- och kräldjur	lövgroda	<i>Hyla arborea</i>	F

Bevarandeplanen för Impan

Syftet med Natura 2000-området Impan i Simrishamns kommun är att bevara ett uråldrigt jordbrukslandskap samt en förkastningsbrant, vilket finns i naturtyperna; torra hedar (alla typer, 4030), kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210), artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat (6230), artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270), Pionjärvegetation av *Sedo-Scleranthion* eller *Sedo albi-Veronicion dille-nii*-typer på silikatbergstytter – hållmarkstorrängstyp (8231), grottor som inte är öppna för allmänheten (8310) samt trädklädd betesmark (9070) och Natura 2000-arten barbastell.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane